

BŘEZOVÁ KŮRA

ČÍSLO 318

KVĚTEN 2023

SLOVO ÚVODEM....

Seigo bojovníci a nováčci kmene Shawnee!

Vzpomínáte si, v jakém rozpoložení jste odjížděli z loňského tábora? Možná někteří z vás litovali, že ty dva týdny plné mezitýmového soupeření, služeb v kuchyni, cachtání v tůňce, iksuyapi, písniček u večerních posezení při ohni v týpí a kouzelného strachu při nočních hlídkách prostě utekly až moc rychle a že se toho příštího tábora snad nedočkáte. No vidíte, a už ho máte zase na dohled! Ve chvíli, kdy držíte v ruce květnové číslo Kůry, zbývá do jeho začátku přesně měsíc. To je tak akorát dostatek času na zkontrolování veškerého táborového vybavení, ušití nového kapsáře, opravu indiánského oděvu, zajištění lékařského posudku nebo dokoupení baterek do vaší čelovky! Hlavně při tom všem těšení ještě nehažte za hlavu školní povinnosti, přece jen by byla škoda, kdyby nerudný rodič po letmém popatření na vaše vysvědčení účast na táboře na poslední chvíli zatrhnu! 😊

Než se však na známé louce u potoka nad Štítý vztyčí všechna týpí a z kuchyně se budou linout roztodivné vůně laskomin připravených WAKIŠAKOU a jeho přiděleným týmem, je třeba si odškrtnout poslední položky v kmenovém kalendáriu. V měsíci květnu jste v něm mohli najít dvě akce – nejdříve jubilejní 120. sněm našeho kmene a poté výpravu na Bradlo. Sněmovní kruh byl opět zaplněn nejen našimi bojovníky, ale přisedli si k nám i pozvaní hosté ze spolupracujících kmenů. Byla to radost sdílet s nimi sněmovní atmosféru a vidět, že si ji opravdu užívají s námi. Pro nás pak byl sněm významný hned z několika důvodů. Předně máme po roce a čtvrt opět kompletní náčelnictvo! Dále do našich řad přibyl téměř po dvou letech další šlechtic lesní moudrosti a o stupínek výše ve svém stoupání na Horu pokročili tři držitelé nových základních hodnot. Změna, která se chtě nechtě dotkla všech šavanských bojovníků, pak byl přechod z dosavadního Zápisníku orlích per na Svitek březové kůry. Hodně štěstí při plnění činů, Šavani!

Na červen vám kalendárium každoročně nabízí prakticky to samé – práci a zábavu, tedy účast na předtáborové brigádě (letos si vy i vaši rodiče můžete vybrat ze dvou možných termínů) a zakončovačku. Věřím, že nikdo z vás nebude černým pasažérem a bez výmluv přiloží svoji ruku ke společnému dílu. Tábor bude takový, jakým si jej uděláme!

Ša. TAWASUTA

SLOVO NÁČELNICE A DEGANDAWIDY

„Kostky jsou vrženy,“ určitě znáte tento citát, který pravděpodobně před nějakým tím pátkem pronesl César. Stejně jako on, i my jsme nějakou dobu vedly kmen v triumvirátu. Na rozdíl od něj jsme si však nešly po krku, právě naopak – ono uskupení se pro nás stalo místem bezpečí a důvěry. Nyní se sice nazýváme jinak, ale naše přátelství a spojenectví zůstává a doufám, že bude i silít. Naše momentální sestava EHAWIN, Čivava, Dredy a WATOKNAPA má jistě co nabídnout!

A není to jen o nás, náčelnictvu. Neustále se přesvědčujeme o tom, jak je důležité vychovávat a pečovat o své nástupce. Ač se to na první pohled nemusí zdát, za činností stojí spousta práce. A naším cílem je dělat ji tak, aby nás stále těšila a kmen, ale i my jako jednotlivci, jsme se mohli posouvat. Proto se tahle štafeta má ve správný čas předávat.

Není ale proč předbíhat, spíš bychom rády poděkovaly. Vám bojovníkům, kteří jste svým hlasem vyjádřili svoji podporu, Vám zkušenějším, kteří poradíte a navedete nás, když je třeba, a taky Vám rodičům, kteří jste ochotni nám důvěřovat, i když se stále učíme.

Pomalou končí nejen skautský rok ale i ten školní, s tím se pojí i stres a napětí kolem školy. Hlavní je se z toho ale nezbláznit, zůstat nohama na zemi, případně si říct o radu nebo si trochu zanadávat. /my to na vás nepráskneme/

Nechť se nám všem nadále daří. V životě kmenovém, ale také v osobním – je důležité pečovat o oba. V Šavanech je momentálně naší prioritou úspěšně završit tento skautský rok, a to jak na schůzkách a zakončovačce, tak na táboře, který se už kvapem blíží!

A ani tady nekončíme... v rámci náčelnictva sdílíme své vize do budoucna, abychom byly na stejné vlně, plánujeme mezikmenové i mezioddílové spolupráce, zkrátka očekávejte supr akce. Intenzivně makáme a jsme zvědavé, co na to řeknete. Tak na další éru!

O Sg. EHAWIN a Sg. Čivava

120. SNĚM KMENE SHAWNEE

20. KVĚTNA 2023

Po řadě let se uskutečnil šavanský sněm na jednom z tradičních sněmovišť v blízkém okolí Zábřeha, konkrétně na sněmovišti nedaleko Račice zvaného U Jezírka. Za možnost zde sněm uspořádat je třeba poděkovat kmenu Mazaskazi Wanča, který tady zasedl ke svému jubilejnímu 30. sněmu na sklonku loňského léta a jeho ohnivci tehdy odvedli spoustu práce, aby se podařilo dát místu opět důstojný ráz. Děkujeme!

V sobotu ráno vyrazili naši ohnivci posílení o tři pomocníky z Ksigudanu na klubovnu, kde nabrali potřebný materiál, a poté nabrali směr sněmoviště. Zde nás čekalo jedno malé nepříjemné překvapení, kdy jsme zjistili, že část dřeva připravenou před týdnem někdo použil ke svému táboráku a snad na revanš nám zde zanechal prázdné krabice od pizzy, ale WAKIŠAKA, Dva stehy a Vrabčák se rychle postarali o doplnění topiva. Zbytek týmu mezitím vyčistil sněmovní kruh, doupravil sedačky a nachystal tyče na štíty, na závěr jsme postavili připravenou osmibokou pagodu, vysypali znaky čtyř směrů a odebrali se domů na oběd. Odpoledne proběhly finální práce a mezitím dorazil od klubovny zbytek šavanských bojovníků a hosté.

V půl páté byl na pomocném ohništi vykřesán oheň a za pár chvil se lesem začalo rozléhat bubnování bibageda Midewiwinu TUWANAKHY svolávající účastníky 120. sněmu kmene Shawnee. Ty přivedla do kruhu ohnivec Sedmikráska. Místo i pří-

tomní byli očištěni kouřem posvátné šalvěže, který byl vzápětí obětován i čtyřem větrům, Velkému duchu a Matce Zemi. Za doprovodu zahajovací formule Má Manitou čtvero synů vstoupili do kruhu ohnivci čtyř kmenů – šaman WAKIŠAKA za Ksigudan, šamanka ČANTEPI za Mazaskazi Wanča, šamanka WATOKNAPA za Shawnee a ohnivec Imnu za Mohawky a za chvíli již vzplál stodvacátý šavanský sněmovní oheň. Starost o něj byla svěřena ohnivci Dva stehy. Bylo nám ctí

přivítat na úvod naše hosty – TUWANAKHU, WAKIŠAKU, Jahůdku, Lentilku a Dva stehy z Ksigudanu, Imnua a Samotáře z Mohawků, někdejší Šavanku Mimi, bývalou náčelnici Žab Koru a ČANTEPI, TAKODU a HANTEWIN z Mazaskazi Wanča. Po úvodních zpěvech náčelníka RAPO, triumvirátu a našich rodů dostaly slovo i zástupci pozvaných kmenů, a tak jsme se dozvěděli i něco zajímavého o jejich činnosti. Po písničce nás Imnu seznámil s bájí o čtyřech synech Manitouových a nato přišla řada na naše mladé ohnivce, kteří dostali na starost přípravu boje o skalpy. A nutno říci, že se svého úkolu zhostili na výbornou. Skalp ochránářství prověřil znalosti a kreslířské schopnosti v oboru ptačích hnízd a snad souhrou šťastných náhod se nejvýše (leč mimo soutěž) umístilo vedení Shawnee. Diplomek tak putoval do deníků dalších v pořadí, kterými byli naši hosté. Skalp zdatnosti byl tentokrát opravdu akční a zábavný. Dva vybraní nešťastníci z každého týmu utvořili jezdeckou dvojici, z nichž jeden šel na čtyři a druhý se pod něj zavěsil za pomoci svých ohebných končetin. Takto obtěžkaný „kůň“ měl nejen co nejrychleji zdolat vymezenou vzdálenost kolem ohně, ale ještě svůj parazitický přívěšek „krmit“ na trase připravenými papírovými lístečky. Svým rychlosprintem vyhráli zástupci spojeného týmu Káňata+Ksigudan, největší škodolibé pobavení však vyvolávalo utrpení seniorských týmů vedení a hostů, přesto i tato disciplína skončila bez zdravotní újmy zúčastněných. Skalp lesní moudrosti prověřil znalosti jak morseovky, tak i ohnišť a skončil opět v držení našich hostů. Poslední skalp tábornictví se týkal šití a vyhráli jej, jak jinak, naši hosté. Jediným naším rodem, který ve skalpech zabodoval, byla Káňata, ta tak nakonec získala i diplomky symbolických strážců kmenového štítu.

Boj o titul muže/ženy sněmu si připravila Čivava a tentokrát to byl opravdu fofr. Hned první otázka na způsob zbarvení zebry vyčistila řady soutěžících tak, že zůstali ve hře jen tři. S uzlováním za zády a následným balením spacáku si nejlépe poradila Dredy, a tak titul po právu připadl jí.

Po písničce nadešel čas voleb. Stejně jako na předešlých pěti sněmech jsme se měli pokusit zvolit nové náčelnictvo. Z kmenem nominovaných kandidátů na

náčelnický post přijala kandidaturu EHAWIN, na degandawidu pak WATOKNAPA a Čivava. Nejprve jsme tedy volili náčelnici a EHAWIN získala jednoznačnou podporu kmene v poměru 23 hlasů pro a 1 proti. Vzápětí došlo na volbu degandawidy. I zde byl výsledek přesvědčivý – 19 hlasů pro Čivavu, 5 pro WATOKNAPU. Na závěr EHAWIN oslovila Dredy a WATOKNAPU s nabídkou na podnáčelnictví a obě jmenované tuto funkci přijaly. Od 120. sněmu má tedy kmen opět kompletní náčelnictvo.

Na závěr EHAWIN oslovila Dredy a WATOKNAPU s nabídkou na podnáčelnictví a obě jmenované tuto funkci přijaly. Od 120. sněmu má tedy kmen opět kompletní náčelnictvo.

Po volbách nastala slavnostní chvíle, a to udílení březových lístků. Za svoji práci, vytrvalost a příklad pro druhé byli oceněni Bety (1. stupeň), Korálka, Sedmikráska, Morče, Vrabčák (všichni 2. stupeň), Čivava (3. stupeň), EHAWIN (4. stupeň) a nakonec z rukou bibageda TUWANAKHY obdržel WAKIŠAKA šedý lístek za 8. stupeň! Gratulujeme!

Předehrou k dalšímu výjimečnému okamžiku byla opět Imnuova kulturní vložka, tentokrát v podobě vyprávění Setonova Stoupání na horu. Poté následovalo přijetí bojovníků mladších 15 let do malé lóže, při kterém každý z nich obdržel nový Svitek březové kůry. Po nich povstali ohnivci Čivava, Vrabčák a Liška a stali se hrdými majiteli Svitku pro velkou lóži. Od tohoto okamžiku je tedy dosavadní Zápisník orlích per minulostí a budeme tak mít možnost čelit novým výzvám v podobě ligových činů, případně velkých činů.

Historicky prvními velkými činy, které byly na šavanském sněmu uděleny, byly ty, jimiž Dva stehy odstartoval obřad udílení orlích per. Kmen Ksigudan totiž na Svitek přešel již před časem. Následně o udělení svých orlích per požádalo třináct Šavanů a po nich bylo uděleno mistrovství Wagamed nové náčelnici EHAWIN a Posel a Atlet Richardovi.

Vyvrcholením sněmu bylo udělení tří základních hodností a jedno pasování nového šavanského šlechtice lesní moudrosti. Bety a Oheň tak mohou užívat

hodnost Stopař, Morče hodnost Poutník a z Richarda se po splnění všech předepsaných podmínek (24 orlích per a 2 mistrovství) Sagamor!

Sněm se již nachýlil ke svému konci a přítomní dostali dle dávného zvyku od šamana možnost sdělit ostatním, co mají na srdci. Tuto příležitost využilo několik dospělých účastníků, především z řad našich hostů, došlo ale také na „domácí“. Dle ohlasů bylo právě končící setkání důkazem, že midewiwinská myšlenka žije v Zábřezě dál a že obnovená spolupráce kmenů pod znakem dakotského čtyřnásobného ohně dává smysl a je velkou nadějí a příslibem do budoucna.

Jako vždy byl sněm završen Gilwellským kruhem a poté, co stisk ruky symbolicky oběhnul celé shromáždění, obstarala finální tečku večerní píseň kmene Zuni, jejíž poslední tóny a pohled na dohořívající oheň a žhnoucí uhlíky v setmělém lese podtrhly naše dojmy z jubilejního 120. sněmovního sezení. Kéž budeme moci prožít společně ještě mnoho takových chvil!

Šaman TAWASUTA

SLAVNÁ TŘINÁCTKA SHAWNEE

Bodování bojovníci:

1.	Sagamor	Richard	75	OP	2 M
2.	Sagamor	Sedmikráska	66	OP	2 M
3.	Ranger	Vrabčák	66	OP	
4.	Ranger	Liška	62	OP	
5.	Ranger	Morče	25	OP	
6.	Vanata	Korálka	57	OP	
7.	Vanata	IQ	43	OP	
8.	Vanata	Bety	33	OP	
9.	Vanata	Sasanka	29	OP	
10.	Vanata	Větvička	21	OP	
11.	Vanata	Oheň	17	OP	
12.	Vanata	Beruška	13	OP	
13.	Vanata	Mrkvička	12	OP	

Činní bojovníci:

1.	Sachem	WATOKNAPA	168	OP	6 M
2.	Sachem	AJAGU	106	OP	6 M
3.	Orlí Sagamor	EHAWIN	97	OP	5 M
4.	Sagamor	Čivava	82	OP	3 M
5.	Sagamor	Richard	75	OP	2 M
6.	Sagamor	Sedmikráska	66	OP	2 M
7.	Ranger	Vrabčák	66	OP	
8.	Ranger	Liška	62	OP	
9.	Ranger	Lasička	55	OP	
10.	Ranger	Morče	25	OP	
11.	Vanata	Korálka	57	OP	
12.	Vanata	IQ	43	OP	
13.	Vanata	Bety	33	OP	

VÝPRAVA NA BRADLO

27. KVĚTNA 2023

Sešli jsem se v 7:50 na nádraží, tam jsme se seskupili a šli na vlak. Jeli jsme ve vlaku do Šumperka, tam jsme se rozdělili do týmů na celodenní hru. Byly tři týmy a tři kapitáni Vrabčák, Sedmíkráska, Richard. Pak už jsme jeli do Šumperku. Když jsme vystoupili na nádraží v Nové Hradečné, tak jsme došli na blízké hřiště a začala první část celodenní hry. Hra spočívala

v tom, že malé děti běhaly pro lístečky na lístečkách bylo písmeno a ony ho musely říct v morseovce. Když ho řekly správně, tak nám ho donesly a bylo na tom papírku pomocná indicie k hádance, co jsme museli rozlousknout. Potom přišla hra, ve které jsme si museli dát fáborky za pas a museli vytáhnout. A růžový team honil zelený team, zelený žlutý a žlutý růžový. Obě dvě hry vyhrál team růžových. A na těch papírkách, co malí donesli, byla jakoby taková šifra, jejíž části jsme dostávali během cesty. Potom jsme pokračovali v cestě, šli jsme lesem a na jednom rozcestí jsme hráli hádanky a pak byly piškvorky. Hrací pole piškvorek bylo z uzlovaček a dostali jsme takové barevné košíčky, se kterými jsme běhali a dávali do hracího pole. Poté se zase pokračovalo v cestě lesem, kde jsme po chvíli dorazili na posezení, kde jsme poznávali naše přírodní památky a dávali je, kde podle nás jsou na mapě a potom jsme hráli lidské pexeso. Další přestávka už byla nahoře na Bradle. Nahoru jsme šli po skupinkách po 7. A opékali jsme úplně stejně po 7 lidech. Až se všichni najedli, tak jsme šli řešit poslední část celodenní hry. Jako první to vyřešil team Sedmíkrásky, jako druhý team Vrabčáka a jako poslední team Richarda. Poté nás už čekala jenom cesta dolů. Všichni si mysleli, že to bude obyčejná cesta dolů, ale nebyla! Protože Vrabča začal používat svoje psychologické projevy. Všechno to začalo obyčejnou otázkou na Sedmíkrásku, co měla včera k obědu.

Celou dobu, co jsme šli, jsme hráli takovou hru s tramvajema. Byla třeba porucha, tak jsme museli dělat pusou cililink a pak už jsme jen došli na zastávku v Libině, potom byl přestup v Šumperku, kde jsme ve vlaku potkali tři smažáky. Pak jsme vystoupili, byl pokřik a nástup a to byl konec akce.

Va. IQ

SVITEK BŘEZOVÉ KŮRY

Je zbytečné opakovat důvody přechodu na plnění OP dle ligového Svitku, spoustu informací vám přinesla už Kůra č. 315. Určitě však neuškodí shrnout základní odlišnosti od našeho dosavadního zápisníku. Se zájemci z řad zábřežských rodů jsem nad tímto tématem poseděl 1. června na Chillicothu, zvolští tuto možnost dostanou také, případně se můžete doptat kdykoli kohokoli z RAPO. V těchto dnech také dostáváte do rukou novou podobu dekretů s už převodem vašich splněných OP na číslování dle Svitku. Čím se tedy Zápisník a Svitku liší?

1/ členěním na Malou lóži (dále zkratka ML) a Velkou lóži (dále VL), hranice je 15 let věku. VL pak nabízí více šlechtických titulů, než dosavadní Zápisník;

2/ odlišným pořadím základních hodností. Dosud byla tou nejnižší vanata, následoval gaosed, nejvyšší byl ranger. Od příští třináctky bude nejnižší ranger, gaosed zůstává střed, nejvyšší základní hodnost po splnění 12 zákl. OP je vanata;

3/ „dobrovolností“ v plnění mistrovství, která už nebudou nutná pro dosažení šlechtických titulů;

4/ důležitostí evidence – jednoduše řečeno: **evidovat, evidovat, evidovat!** Ať už jste nyní členy ML nebo VL, uchovávejte si záznamy o tom, jaké konkrétní podmínky jste v rámci daného OP splnili! Jakmile totiž budete mít po čase ve VL možnost plnit tzv. velké činy, budete tyto informace potřebovat a nelze se spolehnout na nějaké dolování z mlhavých končin paměti! Budete potřebovat záznam např. o tom, jakou podmínku z těch nabízených jste pro plnění činu zvolili a jaké vám tedy zbývají možnosti pro povýšení na velký čin anebo získání velkého činu při zachování již uznaného činu (informace o možnosti povyšování činů na velké činy najdete ve zmíněném článku v BK č. 315), neboť jak již bylo řečeno – za jeden výkon nelze udělit více orlich per! Nebudete-li mít takové zápisky k dispozici, může se vám při snaze o velký čin stát, že budete muset znovu prokázat své zvládnutí podmínek na čin!

Tak mnoho štěstí při plnění nových OP, Šavani!

Ša. TAWASUTA

STOUPÁNÍ NA HORU

Jak již bylo zmíněno, přijetí Svitku březové kůry nám otevřelo možnosti plnění orlích per z oborů, které v dosavadní nabídce chyběly. Březová kůra se tak může vrátit ke své dřívější rubrice a některé z nich vám přiblížit a pomoci vám s jejich splněním. Ale i v případě, že se nebudete chtít pustit do tohoto plnění, můžete se do následujících řádků začíst a dozvědět se něco nového o naší vlajce, státním znaku či hymně....

2D1 Symboly naší republiky

a) Vyjmenuj všechny státní symboly tak, jak jsou uvedeny v ústavě; prokaž, že znáš historii a popis státní vlajky naší republiky od r. 1918 a způsoby používání vlajky a praporu;

b) Vysvětli historický vznik a vývoj státních symbolů; zazpívej (nebo zarecituj) zpaměti státní hymnu a vylož její vznik a historii;

c) Vysvětli, od kdy máme ústavu a jaký byl její vývoj od roku 1918; chronologicky vyjmenuj všechny prezidenty republiky od roku 1918 a stručně o nich vyprávěj skupině osob.

- Splnění jedné podmínky ČIN
- Splnění dvou podmínek VELKÝ ČIN

a) Státní symboly – o co se jedná? Jde o znaky, jimiž stát určuje svou svrchovanost a prezentuje se jimi navenek, vycházejí většinou z historie, územního vývoje a státoprávního uspořádání. V případě České republiky je jejich výčet přesně definované 14. článkem Ústavy ČR a jedná se o tyto symboly:

- velký státní znak
- malý státní znak
- státní barvy
- státní vlajka
- vlajka prezidenta republiky (tzv. prezidentská standarta)
- státní pečeť
- státní hymna

Státní vlajka ČR – historie od roku 1918

1918-1920

První vlajkou nově vzniklého Československa byla tzv. bikolóra, tedy dvoubarevná vlajka sestávající z červeného vodorovného pruhu ve spodní polovině a bílého vodorovného pruhu v polovině horní. Vycházela z historické vlajky českého království a odrážela barvy českého erbu – stříbrného (v heraldice tedy bílého) lva v červeném poli. Vlajka byla prakticky shodná s vlajkou Polska a také zde chyběl odkaz na východní část našeho soustátí – Slovensko. Po krátké době tedy byla vypsaná soutěž na vlajku novou.

1920-1939

Ze soutěže vzešlo několik návrhů, na internetu si můžete dohledat, jak také naše vlajka mohla vypadat. Vítězným se však stal návrh Jaroslava Kursy a mluvíme o vlajce, kterou používá náš stát i dnes – bikolóra byla doplněna o modrý klín sahající do poloviny vlajky. Poslanci ji vyhlásili novou státní vlajkou 30. března 1920. Modrý klín měl dle některých názorů odkazovat na modravé slovenské hory, ale nejedná se o oficiální verzi.

1939-1945

S obsazením naší země a vyhlášením tzv. Protektorátu Čechy a Morava došlo také ke změně podoby naší vlajky. Nově ji tvořily tři vodorovné pruhy, odshora v pořadí

bílý, červený a modrý. V tomto pořadí jsou dodnes dodnes oficiálně seřazeny naše státní barvy.

1945-1993

Po konci druhé světové války došlo k návratu k předválečné podobě vlajky. Přestože 1. ledna 1969 došlo k vyhlášení federalizace a ČSSR se stala federací České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky, návrhy na oficiální vyhlášení samostatných vlajek těchto dvou států nebyly nikdy přijaty. Po listopadové revoluci se začalo uspořádání Česka a Slovenska v rámci společné země opět řešit a 13. března 1990 byla výše uvedená bicolóra opět přijata za vlajku České republiky (stále v rámci Československa!). K masivnímu používání této vlajky při oficiálních příležitostech to však (na rozdíl od Slovenska) nevedlo.

1993-dosud

Jak víme, 1. ledna 1993 Československo zaniklo a došlo k vyhlášení samostatné České republiky. V rozporu s původními dohodami se slovenskou stranou naše země převzala za svou dosud používanou čs. vlajku, modrý klín je dnes (opět neoficiálně) vykládán jako barva Moravy s odkazem na historické moravské vojenské oddíly, které modrou barvu používaly na svých bojových korouhvích.

Státní vlajka ČR – podoba a používání

Jako oficiální symbol státu má naše vlajka samozřejmě pevně danou podobu a způsob používání. Poměr jejích stran (výšky a šířky) je dán jako 2:3 a jak jsme si již popsali, modrý klín sahá přesně do poloviny vlajky a červený a bílý pruh jsou stejně široké (nebo chcete-li, vysoké). Při použití vlajky je pevně dán způsob jejího vyvěšení – všimně-li si vodorovně, je červený pruh vždy dole a modrý klín směřuje zleva doprava. V případě zavěšení svisle je z pohledu pozorovatele bílý pruh vlevo a červený vpravo, modrý klín směřuje shora dolů. Zákon zakazuje nejen zdobení žerdi (tyče, na níž je vlajka vyvěšena), ale i přidávání jakýchkoli obrázků nebo nápisů na vlajku (včetně často používaných názvů měst na vlajce na sportovních utkáních!). Při vyvěšování by se vlajka neměla dotknout země, jestliže je vyvěšována na znamení smutku, je nejdříve vytažena nahoru a poté spuštěna „na půl žerdi“. Při státních svátcích a jiných významných příležitostech

vyhlášených vládou (např. dny státního smutku) jsou státní instituce a územně správní celky povinny vlajku vyvěsit na budovách svých sídel, k vyvěšení by mělo dojít v 16:00 dne předešlého a k sundání v 8:00 dne následujícího, mají však právo mít vlajku vyvěšenou i trvale. Je-li státní vlajka poškozená nebo opotřebená, měla by se zlikvidovat důstojným způsobem. Způsob takové likvidace sice neupravuje žádný zákon, ale Ministerstvo vnitra ČR na svém webu v článku o státních symbolech ČR doporučuje v takových případech vlajku důstojně spálit, případně ji rozstříhat na části nebo rozpárat, aby nebylo možné tyto části jako vlajku identifikovat, a pak tyto části zlikvidovat jako běžný odpad, v žádném případě ji nevyhazovat jako celek.

b) Vznik a vývoj státních symbolů

Velký státní znak je čtvrcený, ve dvou polích najdeme dvouocasého českého lva ve skoku, v levém dolním poli slezskou černou orlici a v pravém horním červeno-bíle šachovanou orlici moravskou. Čtvrcení se poprvé objevilo už u Jana Lucemburského, který příliš nectil přemyslovské tradice své manželky a na čtvrceném štítu na své pečeti střídal původního českého lva se znakem Lucemburska. Heraldik Jiří Louda při sestavení aktuálního velkého znaku toto čtvrcení využil, aby na znaku zobrazil symboly všech tří našich historických zemí, přičemž v souladu s heraldickými pravidly do hlavních polí (levé horní a pravé dolní) umístil symbol hlavní země (Čechy) a ve zbylých dvou historické orlice zemí zbývajících. Korunovaný stříbrný lev je symbolem českého království již od 2. poloviny 12. století, historie moravská orlice sahá k Přemyslu Otakarovi II., její šachování je poprvé doloženo v období vlády Jana Lucemburského, a konečně slezská orlice byla původním erbem polských Piastovců a jimi ovládaného Vratislavska (součást historického Slezska).

Malý státní znak byl vždy odrazem panovníka, proto se jeho podoba v naší historii nesčetněkrát změnila. Historicky nejstarším doloženým znakem českých panovníků byla plamenná svatováclavská orlice z konce 12. století, lev byl prý používán nevládnoucími členy Přemyslovců. Současná podoba vychází ze znaku používaného Přemyslem Otakarem II., který ještě před svým nástupem na trůn zvolil mýtického dvouocasého lva v červeném poli a ponechal si jej i po smrti otce Václava I., kdy se sám stal českým králem.

U státních barev už bylo výše zmíněno, že červená a bílá barva použité na naší první vlajce vychází z barev historických erbů. Stříbrnou barvu lva nahrazuje bílá, červená odkazuje na pozadí štítu, tyto dvě barvy jsou k vidění na šňůrách

panovníckých pečeti od 15. století. Přidání modré dotváří trikoloru užívanou slovanskými národy, navíc je tato barevná trojkombinace k vidění na vlajkách našich spojenců z dob vzniku Československa, tedy Francie, USA, Velké Británie a Ruska. Jak již bylo také napsáno, modrá symbolizovala zprvu Slovensko, dnes Moravu. Trikolora je užívaná na vojenských kokardách, stuhách státních vyznamenání anebo na výzdobě při státních událostech.

Historii státní vlajky a jejímu postupnému vývoji jsme se už věnovali výše. Přejdeme tedy rovnou k prezidentské standartě. Užívání standarty má údajně vycházet z tradice putovní vlajky hodnostářů, aby bylo jasné, kde se právě nacházejí. Můžeme tedy snad mluvit i o předobrazu královské standarty, která byla v bitvách jasným identifikačním znakem, kde se právě nachází panovník. První uzákonění podoby české prezidentské standarty nastalo za dob TGM k 30. březnu 1920. Její podoba se upravovala prakticky jen s proměnami státního znaku. Vždy byla lemována tzv. plaménky ve státních barvách se státním znakem uprostřed a heslem Pravda vítězí na stuze pod znakem. Původní lvi po stranách držící státní znak byli nahrazeni lipovými ratolestmi, v období České a Slovenské Federativní Republiky 1990-1992 bylo české heslo Pravda vítězí nahrazeno latinskou verzí Veritas vincit. Mimochodem, toto heslo odkazuje na kazatele Jana Husa a jeho krédo Pravda páně vítězí. Autorem současné podoby standarty je stejně jako v případě znaku heraldik Jiří Louda a standarta je užívána výlučně k označení sídla prezidenta republiky (uvidíte ji tedy vlát nad Pražským hradem nebo nad zámečkem v Lánech v době přítomnosti prezidenta na tom kterém místě) anebo jeho vozidla (postranní vlaječky na kapotě automobilu).

Historie státní pečeti odkazuje na doby dávno minulé, kdy panovníci svou pečeti stvrzovaly své listiny. Nejstarší pečeť Koruny království českého z počátku 15. století zobrazovala štít s dvouocasým lvem a latinským opisem byla vyrobena představiteli husitského hnutí a měla sloužit při jednáních s diplomaty cizích zemí. Na tuto pečeť navazuje i ta současná. V raných letech našeho státu byla v držení předsedy vlády, od 60. let minulého století ji uchovává prezident. Její podoba se opět lehce pozměňovala, měnil se název země, postupem let přibýly lipové ratolesti. Autorem dnešní podoby pečeti je Zdeněk Píkrýl.

Většina z vás už ve škole slyšela, jaký je původ naší hymny, ale pojďme si to zopakovat. Poprvé zazněla ve hře Josefa Kajetána Tyla z roku s názvem Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka, hudbu k ní napsal František Škroup, který zároveň mírně upravil text. Hra byla poprvé uvedena v Praze 21. prosince 1834 a píseň Kde domov můj? se pro svůj vlastenecký nádech dočkala v právě

probíhajícím období tzv. národního obrození všeobecné obliby a dostalo se jí statusu neoficiální vlastenecké hymny. Není tedy divu, že ji rakouská cenzura záhy zakázala a její veřejný zpěv byl postihován. Tato opatření jí samozřejmě naopak přidávala na popularitě a po ustavení nového státu v říjnu 1918 se její první sloka (ve hře Fidlovačka měla píseň sloky dvě) stala součástí československé státní hymny (spolu s navazující slovenskou částí Nad Tatrou sa blýska). Není bez zajímavosti, že mezi kritiky této písně např. z důvodu jejího nepřilíživého bojovného vyznění patřil např. Jan Neruda nebo první prezident Tomáš Garrigue Masaryk, ostatně kritické hlasy na adresu umírněnosti naší hymny ve srovnání s hymnami jiných zemí zaznívají dodnes.

Dne 1. ledna 1993 s vyhlášením samostatné České republiky zůstala česká část státní hymny ČR, objevily se návrhy přidat k ní i druhou sloku, k tomu ale nakonec nedošlo. A jak tedy zní její slova?

Kde domov můj, kde domov můj?

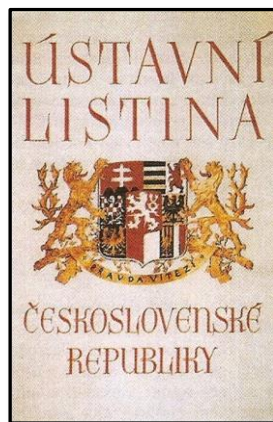
Voda hučí po lučinách, bory šumí po skalínách.

V sadě skví se jara květ, zemský ráj to na pohled.

A to je ta země česká, země česká – domov můj, země česká, domov můj.

c) Ústava je základním zákonem naší země. V současné podobě byla přijata 16. prosince 1992 s účinností od 1. ledna 1993. Není to však samozřejmě první Ústava. Tu první řádnou přijalo tehdejší Národní shromáždění 29. února 1920 a nahradilo jí prozatímní Ústavu z roku 1918, která charakterizovala základní uspořádání státu. Mladé Československo se tak definitivně přidalo k rodině demokratických států. Ústava definovala parlamentní demokracii i postavení prvního prezidenta. Dále také zrovnoprávnila ženy a muže (ženy konečně získaly volební právo a mohly být voleny), umožnila národnostním menšinám užívat na úřadech svůj jazyk.

Se změnou režimu v únoru 1948 přišla také nová podoba Ústavy. Tu tehdejší prezident naší země Edvard Beneš odmítl podepsat, neboť už odrážela charakter nastupujícího zřízení. Pod zástěrkou lidové správy narůstala moc nově zřízených tzv. národních výborů

Dalších dvou změn před Sametovou revolucí doznala Ústava v letech 1960 a 1968. Ta první bývá nazývána Socialistická ústava, neboť změnila název země na Československá socialistická republika a s provoláním „Socialismus v naší vlasti zvítězil!“ definovala vizi jeho dalšího budování. Byla v ní také zakotvena vedoucí úloha Komunistické strany Československa (KSČ). Druhá z těchto změn souvisela s tzv. federalizací, tedy jakýmsi zrovnoprávněním nově uzákoněných součástí Československa (s účinností od 1.1.1969) - České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky. Obě země měly mít svoji Ústavu a svůj ústavní soud, s nástupem normalizace na počátku 70. let však nastala opět centralizace moci a snahy o federalizaci vzaly za své. Koncem 80. let probíhala příprava na další změnu Ústavy, ale s pádem komunismu byly tyto snahy samozřejmě zastaveny.

Ve všeobecném zmatku po listopadové revoluci došlo i přes některé snahy o přípravu nového ústavního zákona na kompletní novelizaci nedošlo. Zároveň na Slovensku stále více sílily hlasy volající po osamostatnění, až bylo v roce 1992 definitivně jasné, že od začátku následujícího roku přestane Československo existovat. Obě země tak pracovaly na své nové Ústavě. Ta česká se otevřeně hlásila k původní československé Ústavě z roku 1920, samozřejmě s nutnými aktualizacemi, nově se měla její součástí stát i Listina základních práv a svobod. Nová Ústava České republiky byla přijata drtivou většinou poslanců 16. prosince 1992. Mj. zavedla nové pojmy jako Nejvyšší správní soud, Senát ČR, definovala nově volební systémy apod. Od doby jejího schválení platí dodnes, bylo přijato pouze několik nutných dílčích změn – např. v roce 1997 byly definovány vyšší územní samosprávné celky (kraje ČR), roku 2000 v souvislosti se vstupem do NATO byly přijaty články týkající se pobytu spojeneckých vojsk a vysílání našich vojáků na zahraniční mise, rok 2001 připravil půdu pro náš vstup do EU s účinností od 1. června 2002 (tzv. Euronovela), roku 2009 byla do Ústavy zavedena možnost samorozpuštění Poslanecké sněmovny, v roce 2012 byly přijaty změny týkající se přímé volby prezidenta a zatím poslední změna v roce 2013 se týkala omezení imunity poslanců, senátorů a soudců Ústavního soudu pouze na dobu trvání jejich funkčního období.

Prezidenti Československa a České republiky od roku 1918 (jméno a funkční období):

Tomáš G. Masaryk 14.11.1918-14.12.1935 (zvolen 4x po sobě)

Edvard Beneš	18.12.1935-5.10.1938	(abdikace po přijetí Mni-chovské dohody)
Emil Hácha	30.11.1938-15.3.1939	(15.3.1939 bylo Československo obsazeno nacistickým Německem)
Emil Hácha	16.3.1939-8.9.1945	(Hácha prezidentem Protektorátu Čechy a Morava)
Edvard Beneš	21.7.1940-2.4.1945	(exilový čs. prezident; exilová vláda v Londýně)
Edvard Beneš	2.4.1945-7.6.1948	(abdikace po převzetí moci komunisty)
Klement Gottwald	14.6.1948-14.3.1953	(zemřel během funkčního období)
Antonín Zápotocký	21.3.1953-13.11.1957	(zemřel během funkčního období)
Antonín Novotný	19.11.1957-22.3.1968	(abdikace po vnitrostranických sporech)
Ludvík Svoboda	30.3.1968-28.5.1975	(zbaven funkce ze zdravot. důvodů)
Gustáv Husák	29.5.1975-10.12.1989	(abdikace po sametové revoluci)
Václav Havel	29.12.1989-20.7.1992	(abdikace kvůli chystanému rozdělení země)
Václav Havel	2.2.1993-2.2.2003	(první prezident samostatné ČR)
Václav Klaus	7.3.2003-7.3.2013	(poslední volený Parlamentem ČR)
Miloš Zeman	8.3.2012-8.3.2023	(první volený v přímé volbě občanů)
Petr Pavel	9.3.2023-dosud	(armádní generál ve výslužbě)

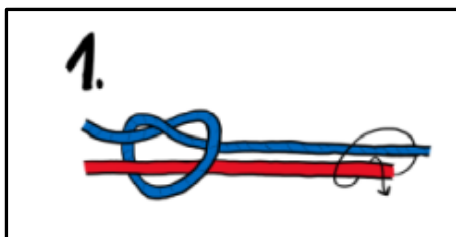
Ša. TAWASUTA

Zdroje: www.ustavprava.cz
www.mvcr.cz
www.wikipedia.org
www.i-rozhlas.cz

CO VLASTNĚ „UZLUJEME“? – V. ČÁST

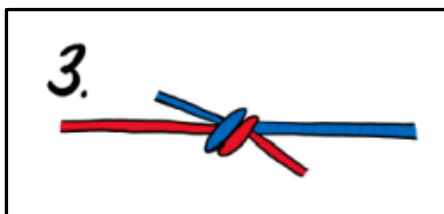
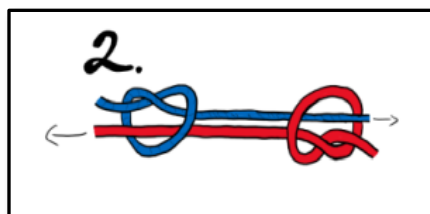
Tentokrát to bude o Rybářské smyčce (nesprávně, lidově „autíčka“).

Rybářská spojka:

1. Lana položíme protichůdně (volný konec prvního lanka leží proti volnému konci druhého).

2. Na druhém lanku uvážeme prvním volným koncem prvního lanka očko, a to stejné zopakujeme u druhého (vždy vážeme očka stejně buď „shora“ nebo „zespodu“).

3. Pro utažení zatáhněte za volné konce a uzly by měly sjet k sobě a krásně do sebe zapadnout.

Využití rybářské spojky:

Je to jedna z nejspolehlivějších spojek. Pomocí ní se spojují dva podobně tenké provazy, a to i z kluzkého materiálu. Název rybářská spojka dostala podle toho, že ji rybáři používali na svazování vlasců.

Sg. Čivava

PŘEDTÁBOROVÉ BRIGÁDY

Je tomu už hezká řádka let, co jezdily předchozí generace Šavanů na třítydenní letní tábory. Taková délka trvání tábora jeho účastníkům bez problémů umožňovala věnovat pár dní na budování tábořiště a jeho zázemí, bojovníci si tak v prvních dnech vlastním úsilím zbudovali latriny, odpadovku, kamenná kamna, umývárku a další vymoženosti. V dnešní době se vydáváme tábořit už „jen“ na dva týdny, a tak jsme si zvykli jezdit na červnové brigády, během nichž si Šavanstvo za pomoci rodičů vše výše zmiňované předchystá. Na táboře samotném pak v podstatě stačí postavit týpí a zabydlet se a ušetřený čas je možné věnovat o to větší porci zábavy.

Co se brigád týká, nebude výjimkou ani letošní rok, kdy máte opět na výběr ze dvou nabízených sobotních termínů, a sice 10. června a 17. června. První z těchto brigád zajišťují EHAWIN a WATOKNAPA, druhou pak TAWASUTA a WAKIŠAKA. Abychom alespoň zhruba věděli, s jakou můžeme počítat v kterém termínu účasti a co jsme tedy schopni stihnout, chtěli bychom vás nově poprosit o jakousi „registraci“ na vámi vybraný termín na tomto odkaze:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1vri9YaUC50shRUH4rXy5pRyux_N8fdkN7iivYbFyyG0/edit?usp=sharing

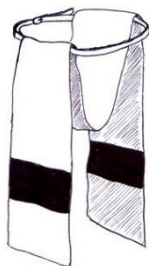
Samořejmě jako obvykle počítáme i tentokrát s tím, že každý táborník (nejlépe s podporou některého ze svých rodičů) dorazí do Štítů alespoň jednou přiložit ruku ke společnému dílu. Nevěřím, že by se mezi Šavany našel někdo, kdo by zůstal sedět doma, nechal všechnu práci na svých kamarádech a pak se svezl s ostatními coby kmenový černý pasažér 😊

Ša. TAWASUTA

TÁBOROVÉ VYBAVENÍ

INDIÁNSKÉ OBLEČENÍ - MUŽSKÝ ODĚV

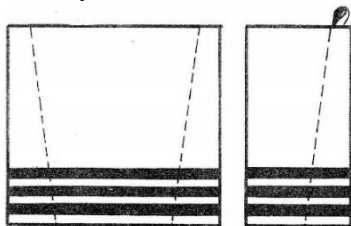
Začneme tou nejzákladnější částí mužského oděvu, tj. bederkou neboli bederní rouškou. Původně ji indiáni vyráběli z kůže, po příchodu bělocha nepohrdli látkou, často se používaly i deky. Jak taková bederka vypadá? Jedná se vlastně o souvislý pruh látky o šířce cca 30 cm a délce cca 150 cm, samozřejmě záleží na

výšce postavy nositele. Bederka není minisukně, zároveň byste si po ní neměli šlapat, optimální délka je vpředu i vzadu zhruba do úrovně kolen. Z důvodu úspory materiálu je možno sešít ze dvou dílů, v tom případě by měl být šev z vnější strany, aby nositele nedřel 😊. Pozor, při stříhání látky je samozřejmě třeba přičíst pár cm na založení, aby se netřepily okraje. Hotová bederka se protáhne mezi nohama a vpředu i vzadu provleče přes opasek nebo dostatečně pevný kožený řemínek uvázaný kolem pasu – viz obrázek vlevo. Co se týče materiálu, ne-

předpokládám, že byste chtěli investovat do jelenice. Postačí jakákoli přírodní látka, nejlépe bavlna nebo flauš. Barva záleží na vašem výběru, resp. na momentální nabídce v galanterii, vhodný je jakýkoli odstín červené, modré či zelené, nepoužíváme však „fosforeskující“ barvy či barvu imitující kůži. Je možné nechat bederku bez dalšího zdobení, pečlivější mohou například obšít lemovkou nebo našít nad okraj 2-3 vodorovné proužky, fantazii se meze nekladou, ale i tady platí, že v jednoduchosti je krása. Určitě se vyvarujte zdobení třásněmi! Takové bederky jsou bohužel také k vidění, na první pohled působí kýčovitě a s oděvem původních obyvatel severoamerického kontinentu nemají opravdu nic společného.

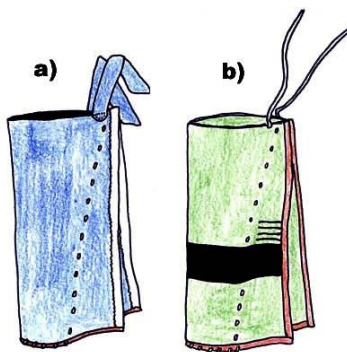
Jen o málo složitější bude výroba mužských leggin. Na rozdíl od klasických kalhot se zde jedná o dvě samostatné nohavice přivázané na vnější straně stehna

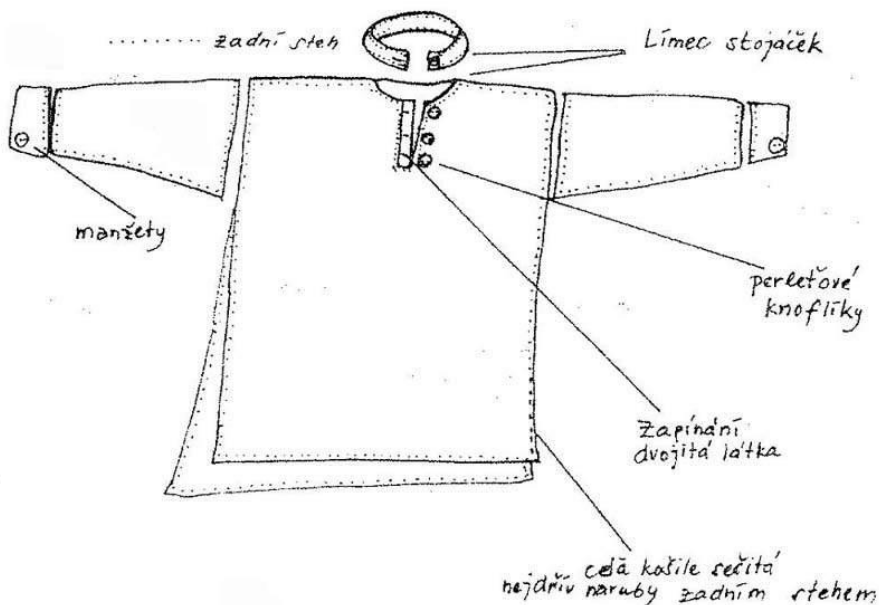
k opasku. Střih je velmi jednoduchý. Budete-li šít z látky, připravíte si dostatečně velký obdélník dle délky vaší nohy (měřte od pasu po kotník) a obvodu stehna, obdélník dle svislé osy přeložíte a sešíjete dle čárkované čáry tak, jak je naznačeno na obrázku. Vznikne vám tak zužující se nohavice (v horní části šířka dle obvodu stehna, v dolní dle obvodu lýtky) a na její vnější straně po celé délce jakési dvě plácačky, které ponecháte buď bez dalších úprav, případně můžete opět olemovat lemovkou jiné barvy. I v případě leggin platí, že u látkových

nenašíváme žádné třásně ani „plácačky“ na třásně nestřiháme! Na horní vnější stranu v místě sešití našijeme dvě tkanice pro přivázání leggin k opasku.

Legginy je možné vyrobit i z vhodné deky, jednobarevné nebo např. s vodorovnými pruhy. Takové legginy jsou vhodné spíše na jarní nebo podzimní táboření, v létě byste se v nich zbytečně potili. Velmi oblíbené byly u indiánů deky, které vyráběla společnost Hudsonova zálivu (Hudson's Bay Company), u nás zvané „hudsonbayky“. Na internetu jsou k sehnání i dnes, ovšem stejně jako v případě jelenice se jedná o trochu dražší materiál. Ve vašem zájmu by deka neměla kousat, v takových leggínách byste asi dlouho nevydrželi. Pokud se vám však podaří narazit na obyčejnou deku s vhodným vzorem, postupujete obdobně jako u výše zmíněných látkových leggin: po změření obvodu stehna a lýtka naznačte na přiměřeně dlouhý obdélník čáru, v jejíž délce legginy tentokrát nesešíváte, ale svazujete zhruba 20 cm dlouhými koženými řemínky cca po 10 cm. Konce řemínků po obléčení směřují dozadu. Opět přivážeme či přišijeme řemínky na přivázání k opasku a máme hotovo!

Ke kompletní výbavě patří samozřejmě i indiánská košile, přeci jen není úplně ono nosit k leggínám a bederce tričko adidas, degradujete tím svoji snahu a práci. S košilí už vám ovšem bude asi muset (minimálně vhodnou radou) pomoci nějaká zkušenější švadlenka, případně šikovnější maminka, tetička nebo babička mající základní krejčovské zkušenosti. Co se týče materiálu, stejně jako u dívčích šatů se snažte být alespoň v rámci možností autentičtí, vhodné jsou přírodní látky (bavlna, flanel apod.) s drobným kytičkovým nebo geometrickým vzorem, proužek, modrotisk, případně bílé plátno. Knoflíky jsou nejvhodnější ručně vyrobené z parohu, kravského rohu, dřeva anebo nějaké starší kovové kousky s patinou. Střih byl jednoduchý, zpočátku neměly rukávy žádné manžety, límeček byl klasický „stojáček“, zapínání pouze u krku na dva až tři knoflíky. Manžety na rukávech se objevovaly až později, rukávy měly opět zvláště v pozdějších dobách pro větší pohodlí často v podpaží všité klíny. Při měření délky rukávů i samotného těla košile nezapomeňte přidat nějaký ten centimetr na založení a šev. Ohledně optimální délky košile platí i tady, že si nešijeme žádné letní mini, košile by měla sahat až téměř pod zadek. Pro ilustraci přidávám na následující stránce střih z rubriky návodů vycházející kdysi pod názvem Hau kóla ve woodcrafterském časopise Bizoni vítr.

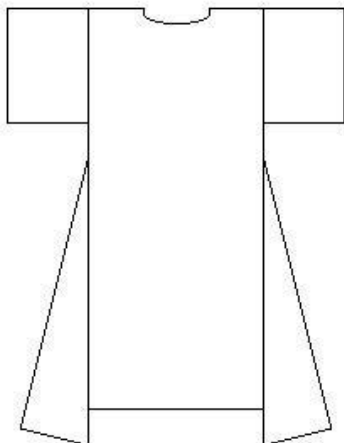
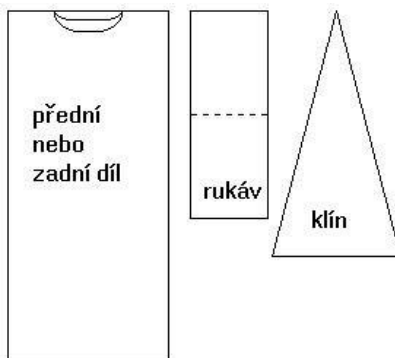

INDIÁNSKÉ OBLEČENÍ - ŽENSKÝ ODĚV

Jak na dívčí šaty? Nejprve si opět povíme něco o materiálu. Vhodnou látkou je i zde bavlněné plátno, vlněný flauš nebo také flanel. Šaty mohou být opět buď jednobarevné zdobené např. lemovkou, vhodné jsou však také různé kytíčkováné vzory, modrotisk, puntíky apod. Vyvarujte se velkých nápadných vzorů, zvolíte-li jednobarevnou látku, lze použít jinou barvu pro postranní klíny. Jednobarevné šaty je dále možné přizdobit korálkováním, kovovými kornoutky (dodají stylový zvuk), koňskými žíněmi, mušlemi kauri apod. I tady zapomeňte v případě látkových šatů na třásně! Než se do zdobení pustíte, poradte se s kamarádem internetem, kde najdete spoustu obrázků, nebo ještě lépe s vedením svého kmene. Opět se snažíme nevytvořit parodii na indiánské šaty ani pouťovou kýčovku!

Šaty mají opět velmi jednoduchý střih. Uvedu typ s všitými postranními klíny, jiné střihy můžete najít např. na internetu. Jak vidno na obr. vpravo nahoře na náledující stránce, přední a zadní díl mají tvar obdélníku, šířku měříme přes prsa a přidáme cca 15 cm, délka se měří od ramen zhruba do poloviny lýtek. (Ve velkých vedrech se pak šaty pomocí opasku podkasají.) Rukávy mají také tvar obdélníku, šijí se spíše kratší, aby se vám nepletly při práci, a protože se dole

nesešívají, dělají se spíše širší (tak, aby dolní okraje při rozpažení sahaly cca 10 cm nad pas). Klíny se měří od pasu a dole přesahují cca o 10 cm dolní okraj šatů. Důvod byl ryze praktický – nohy byly chráněny před trny a ostrou trávou. Výstřih šatů je široký jen tak, aby bylo možné obléci přes hlavu, nepoužívalo se okrouhlé vykrojení kolem krku. Opět počítáme vždy s rezervou na zapošíť okrajů!

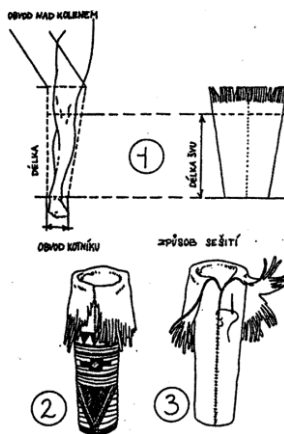

Při šití postupujeme tak, že nejprve sešijeme ramenní švy, poté vsadíme a přišijeme rukávy (jejich střed musí být přiložen k ramenním švům). Nyní okraje, které se nesešívají (vč. výstřihu), zapošijeme, aby se nám látka netřepila. Průramky by měly končit nad pasem a v tomto místě také vložíme a odshora dolů přišijeme postranní klíny. Nezapomeneme olemovat výstřih.

Na doplnění dodám, že i indiánky si šily ženský typ leggin (obr. vpravo).

Kryly jen

holeně a přivazovaly se řemínkem okolo nohy pod kolenem, přes tento řemínek se přehnul horní okraj leggin. I v tomto případě bylo hlavním účelem krýt nohy proti poranění, v našich končinách se dámské legginy používají spíše při slavnostních příležitostech k vylepšení celkového dojmu nositelky. Dle zkušeností českých „indiánek“ se totiž nejedná o příliš praktický doplněk, legginy zvláště v případě nevypracovaných útlých lýtek často sklouzávají a je třeba je často upravovat.

CAPOTE – KABÁT Z DEKY

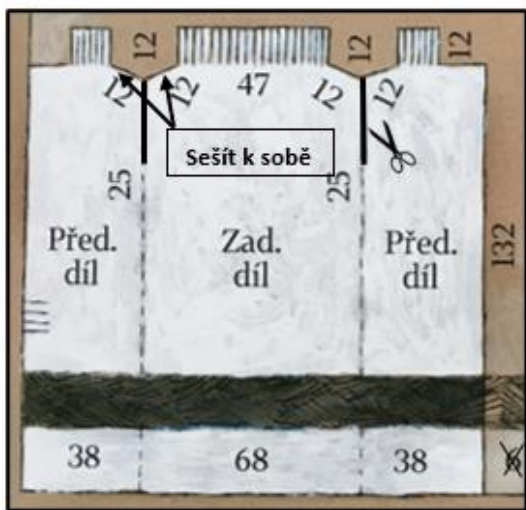
Také capote se už v našem kmeni stal vcelku běžnou výbavou indiánské garderoby našich táborníků a tábornic. Vyrobit si jej téměř zcela samostatně zvládli i ti mladší z nás zhruba ve věku 10 let a to jen s drobnou pomocí nás starších při rozměrování deky. Zvláště za chladnějších táborových večerů či během jarního táboření takový stylový indiánský kabát zahřeje opravdu spolehlivě a vypadá rozhodně lépe než ta nejmodernější zálesácká bunda zakoupená za drahý peníz v army shopu.

Vhodnou deku seženete při troše vytrvalosti za pár korun v některém second handu anebo v nepřeberných zásobách ve skříních našich babiček, ideální jsou deky s různými pruhy a jako vždy se vyva-

rujte výrazných barev a umělého či kousavého materiálu. Chcete-li do svého vybavení zainvestovat více, již zmíněná napodobenina legendární Hudson Bay deky bude tou nejlepší variantou.

Máte-li již před sebou na zemi rozloženou nerozstříhanou deku, je nutné si důkladně promyslet, jak stříh rozměřit, abyste minimalizovali odpad a pokud možno na ni vměstnali všechny díly,

které k ušití kabátu potřebujete. Při měření počítejte s rezervou, pod kabátem budete většinou nosit i další oblečení. A teď už můžeme měřit (pozor - rozměry na obrázku vpravo jsou na dospělého muže!). Nejdříve si promyslete, jak dlouhý chcete kabát - zda jen ke kolenům anebo do půli lýtek. Delší už nedoporučujeme kvůli urousání v mokré trávě. Změřte si vzdálenost od ramene po kolena/lýtka a nezapomeňte nahoře přidat na zádech a bocích cca 12 cm na třásně (viz obrázek). Šířku zad měříme jako vzdálenost mezi otvory pro rukávy a při měření šířky předních dílů počítáme s překryvem alespoň 10 cm na každé straně, aby

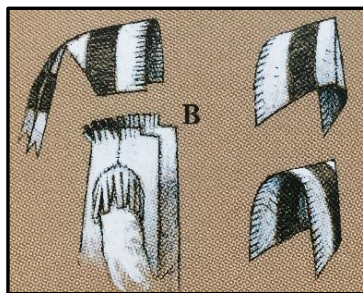
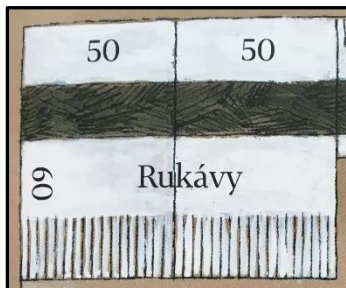

nám pod kabát netáhlo (nebojte se tedy k na obrázku uvedenému rozměru 38 cm spíše pár centimetrů navíc přidat). Po vystřihnutí celého dílu ještě shora nastříháme otvory pro rukávy v délce poloviny obvodu budoucích rukávů, jak je naznačeno na obrázku tučnými čarami a symbolem nůžek. A nyní už můžeme sešít na obou stranách ramena.

Rukávy změříme od ramene po zápěstí a opět k jejich délce přidáme cca 12 cm na třásně na ramenou. Při měření obvodu rukávů opět nezapomeňte, že pod kabátem budete nosit i jiné oblečení, počítejte tedy s rezervou. Sešijeme každý rukáv

po jeho delší straně (avšak jen po třásně!) a můžeme se pustit do přišítky rukávů ke kabátu. Ještě předtím otočíme kabát naruby tak, aby ramenní švy byly na jeho vnitřní straně, a při našívání rukávů zase dáme pozor, aby třásně v horní části obvodu rukávů zůstaly viset zvnějšku a neskončily uvnitř 😊 (viz celkový obrázek capote).

Ted' už zbývá jen ušít kapuci a máme téměř hotovo. Máme-li dostatečně velkou deku, můžeme vyrobit kapuci ze dvou rovnoramenných trojúhelníků, přičemž ten spodní má protaženou dolní stranu, aby se kapuce dala pohodlně nasadit na hlavu.

Pokud nám příliš materiálu nezbyvá, vystačíme si i s obdélníkem velikosti zhruba 60x35 cm a postupujeme dle obrázku – obdélník podél kratší středové osy přehneme a sešijeme jeho zadní stranu od přehybu dolů. Dle obrázku ještě do špičky kapuce při sešívání vložíme dva střapce vystřižené ze

zbytků deky (je třeba popřemýšlet, jak střapce našít, aby po obrácení kapuce visely opravdu ze špičky ven 😊). Hotovou kapuci našijeme ke kabátu.

Pokud nám zbyl dostatečně dlouhý odstřížek, můžeme si z deky vyrobit i pásek na zavázání kolem pasu. V opačném případě si vystačíme i s klasickým koženým opaskem.

Na závěr doporučujeme olemovat okraje kabátu vhodným tkalounem nebo bavlněnou lemovkou. Kabát bude lépe vypadat (a že byli indiáni velcí parádníci!) a zároveň se jeho kraje nebudou třepit. Zruční estéti si mohou také vykorálkovat nějakou pěknou rozetu a našít ji na kapuci, z jejich kabátů se rázem stane umělecké dílo!

(zdroje obrázků – internet, materiály od Sa. TUWANAKHY, Velká indiánská kniha od L. Krupčíka)

USKLADNĚNÍ VĚCÍ V TÝPÍ

Indiáni v týpi uskladňovali svůj majetek v tzv. parfleších, bednách ze surové kůže nebo kožených vacích. V našich podmínkách jsme se uchýlili k rozumnému kompromisu – kapsářům zavěšeným nad postelí na týpiových tyčích a dřevěným (překlízkovým) bednám. Pokud si je budete vyrábět, pojďme si o nich něco říci.

UZAVÍRATELNÁ BEDNA DO TÝPÍ

V minulosti pro náš kmen šaman WAKIŠAKA několik kousků táborových beden vyrobil, ostatně znáte je dobře z naší zábřežské klubovny Chillicothe, kde jsou využity k uskladnění trik, krojů a dalšího vybavení. Jednu z nich můžete vidět na obrázku vlevo a pokud se včas ozvete naší podnáčelnici Dredy (viz kontakt na poslední stránce), můžete si je před táborem bezplatně

zapůjčit. Vhodnou alternativou jsou případně staré vojenské dřevěné kufry, jeden takový můžete vidět na dalším obrázku níže. Možná je máte někdo po pradědečkovi doma, anebo se dají za rozumný peníz sehnat v některém vetešnictví nebo antiku (v tom zvolském jsme v minulosti pro vlastní potřebu pár pěkných kousků ulovili).

Pokud by vám chtěl šikovný tatínek, strejda nebo starší bratr vyrobit bednu vlastní, nejedná se o žádný složitý kus nábytku. Jen zvolte vhodný materiál (dřevo, překližka či OSB deska ano, plast v žádném případě!), přidejte nějaká ucha, s jejichž pomocí lze bednu snadněji stěhovat, je možné (ne nutné) přidat i petlici na víko a zbyde-li vám trochu času, můžete výsledné dílo i pomalovat vhodnými motivy. Zbývá zmínit vhodné rozměry takové bedny, ty kmenové mají zhruba tyto: 40 cm x 50 cm x 70 cm.

KAPSÁŘ NA OSOBNÍ VĚCI

Dalším běžným kouskem vybavení šavanských táborníků je kapsář, který bývá zavěšen nad postelí na týpiových tyčích. Slouží k uskladnění osobních věcí denní

potřeby, tj. např. deník, uzlovačky, hřeben, osobní hygiena, psací potřeby, kapsníky, pláštěnka atd. Přikládáme ilustrační fotografii, jak může takový kapsář také vypadat, důležité jsou dostatečně dlouhé a pevné tkalouny nebo šňůrky v horních rozích, kapsy mohou být různě široké, je dobré využít na kapsy celou plochu kapsáře, neb každý táborník potvrdí, že volného místa není nikdy nazbyt, zvláště pokud potřebujete narychlo uklidit těsně před ranním bodováním pořádku v týpích 😊

Rozměry kapsáře na obrázku jsou 85 cm x 65 cm, ale nemusíte se jich držet úplně přesně. Zvolený materiál by neměl být žádná umělina, při nevhodně zvoleném dřevu může večerní oheň prsknout nějakou neposednou jiskru a určitě nikdo nestojí o propálené díry. Raději zvolte nějaké pevnější plátno spíše usedlejších a ne úplně světlých barev.

Ša. TAWASUTA

DĚNÍ U MOHAWKŮ

FUNGL NOVÉ TÁBOŘIŠTĚ

Když se během loňského léta reflektoval společný šavansko-mohawský Tábor šoupní se a řešili se hrubé návrhy tábora v roce 2024, bylo ujednáno, že kvůli větší členské základně obou kmenů a omezené kapacitě tábořiště ve Štitech budou mít oba kmeny letos tábor samostatně. Mohawkové tak po šesti letech (a pěti společných šavansko-mohawských táborech) pojedou na vlastní, primárně mohawský tábor. Rozhodování to nebylo jednoduché, ale asi to nejsprávnější. A když něco skončilo, může něco jiného začít...

Louka u obce Nestrašovice, naše budoucí tábořiště

louce bude potřeba vše od nuly vybudovat, ale tábořiště bude “naše”, bez placení za táboření a zároveň nám může vydržet roky.

Blik, přesuňme se do ledna roku 2023. Mohawská kmenová rada opět vyráží na celodenní výlet po (tentokrát místo sluníčka spíše ledem a sněhem pokrytých) tábořištích na Příbramsku, aby našla inspiraci, jak nejlépe naplánovat táborové stavby. Měřila se kuchyně a jídelna, zjišťovala poloha nářadáku, zásobáku, ošetřovny i stanů... Následující týdny se za pomoci několika ochotných rodičů začaly plánovat jednotlivé stavby.

Jak již bylo zmíněno, tábor stavíme z ničeho, takže práce je opravdu mnoho. I proto jsou jarní víkendy obětovány primárně brigádám na tábořišti, během kterých stavíme kuchyni, jídelnu, nářadák, zásobák, sprchy, umývárku,

Vedení Mohawků tak začalo řešit, kde stráví v létě 2024 ony dva táborové týdny. Ještě na konci letních prázdnin spolu s kmenovou radou objelo několik tábořišť, aby je obhlédly a případně využily možnost tábořit na některém z nich. Jako nejlepší volba ale byla nakonec vybrána louka patřící rodině náčelníka Kanyatary, která se nachází u obce Nestrašovice na pomezí Středočeského a Jihočeského kraje. Na

odpadovku, latríny, ošetřovnu, marodku a Gešína castle pro naši milou paní kuchařku a těžíme a zpracováváme dřevo.

Základy kuchyně a jídelny

Nechyběl ani jeden bývalý člen nebo zástupci pražského Ksigudanu, kteří se nebojí na cestě za prací urazit na svém motorovém oři několik desítek kilometrů. Další dvě předtáborové akce jsou naplánovány na druhý a čtvrtý víkend v červnu. První z nich bude společná celovíkendová výprava dětí a rodičů a druhá bude určena především pro kmenovou radu. Nad to vše se táborové stavby řeší i z pohodlí domova skrz plánování staveb a objednávání (a transport) materiálu.

Pokud bych měl naše nové tábořiště nějak přiblížit, tak se nachází u malé obce Nestrašovice na samém jihu Středočeského kraje. Nejbližší město je Břežnice (asi 5 km), Příbram je vzdušnou čarou vzdálená zhruba 15 km. Celá louka je dlouhá přes půl kilometru a poměrně rovná, což je ideální prostředí pro táborové stavby i program. Na východní straně se do kopce Malina vzpíná smrkový les, na té západní louku lemuje Svojšický potok. Několik set metrů od tábořiště je rybník, který během letních teplých dnů určitě rádi využijeme.

Již téměř hotová kuchyně

Tento článek je psán na konci května, ve chvílích, kdy je již téměř postavena a hlavně zastřešená (hurá!) kuchyň s jídelnou, latríny a odpadovka už jsou vykopané a většina zbylých staveb má již své základy. Jsme tak na dobré cestě,

ale ještě nás čeká mnoho hodin práce, aby bylo tábořiště kvalitní, hotové a v létě nám řádně sloužilo.

Jelikož poslední tábor jsme strávili spokojeně ve Štítech, ten letošní je pro nás opravdu výzvou. Od toho vše naplánovat, přes to vše objednat, odvézt na tábořiště a postavit až po samotné uskutečnění tábora. Ten se bude konat od soboty 22. července do soboty 5. srpna. První týden bude nestrašovickou louku okupovat téměř 30 menších i větších táborníků, druhý týden, který bude určen jen starším, bude Mohawků o deset méně. Zájem přijet za námi na tábor a zároveň i pomoci s jeho zajištěním projevilo i několik šavanských a ksigidanských bojovnic a bojovníků a my jsme za to samozřejmě vděční a rádi je u nás přivítáme.

Jak jsme se v uplynulých týdnech mohli přesvědčit, připravit tábor od nuly a postavení všeho a po jeho uskutečnění a smějící se táborníky není nic jednoduchého. Během osmi dnů táborových brigád se na louce vystřídali dle svých možností téměř všichni členové i rodiče, někteří se dokonce účastnili téměř všech přípravných dnů. Největší podíl na budování tábora mají ze strany vedení náčelník Kanyatara a degandawida Samotář a ze strany rodičů ti od Džusíka s Žeže, Konvičky a Luboše. Ale velké díky patří i všem ostatním, kteří přispějí radou, materiálem, kontakty na zdroje anebo prostě jen přijedou, vezmou do ruky poříz, sekeru, pilu nebo cokoliv jiného a jdou řezat, sekát, čistit, kopat, hledat, měřit, zatloukat nosit nebo třeba vařit oběd, protože i to je během dlouhých pracovních dnů potřeba. Všeho toho si moc vážíme!

Ra. Imnu, kmen Mohawk Příbram

Na práci se podílejí velcí, malí...

...i ti úplně nejmenší

HRSTKA VTIPŮ

....a zase ta zvířátka....

Medvěd má vypracovaný seznam zvířátek, která sežere. Přijde liška: „Medvěde, máš mě na seznamu?“ „Mám.“ „A sežereš mě?“ „Sežeru.“ „Můžu se jít rozloučit s rodinou?“ „Můžeš.“

Medvěd sežral lišku a přijde vlk: „Medvěde, máš mě na seznamu?“ „Mám.“ „A sežereš mě?“ „Sežeru.“ „Můžu se jít rozloučit s rodinou?“ „Můžeš.“

Medvěd sežral vlka a přijde zajíc: „Medvěde, máš mě na seznamu?“ „Mám.“ „A nemohl bys mě vyškrtnout?“ „Mohl.“

Sejdou se zvířátka na poradě. Hroch povídá: „Zítra pojedeme na výlet.“ Žába po něm opakuje: „Zítra pojedeme na výlet.“ Hroch pokračuje: „Sraz bude v 7:30 u lesa.“ Žába po něm zase opakuje: „Sraz je v 7:30 u lesa.“ Hroch povídá: „A ta zelená čůza zůstane doma.“ A žába si povzdychne: „Chudák krokodýl, ten se tak těšil.“

Paní Novákové se rozbila myčka a tak zavolala opraváře, který měl čas hned na druhý den. To se však paní Novákové nehodilo, a tak jelikož se jí nechtělo odkládat opravu pračky, ani měnit program, řekla opraváři po telefonu: "Klíče budou pod rohožkou, až opravíte myčku, nechte mi účet na stole. Mého psa se nemusíte bát, neublíží vám, ale za žádnou cenu nemluvte na papouška." Když opravář druhý den přijel, vše bylo, jak paní řekla. Klíč pod rohožkou, v bytě děsivý, ale vcelku hodný pes, který ho při práci pozoroval a nad stolem klec s ptákem parchantem! Házel po chudákovi opraváři oříšky, nadával mu a bez ustání jej urážel nejhoršími výrazy. Po nějaké době už to opravář nevydržel a syknul směrem ke kleci: "Drž už zobák ty blbej, opelichanej ptáku!" Papoušek ztichl, krádem se na opraváře podíval a rázně zakrákoral: "Azore, trhej!"

Tom a Jim si vyrazili na lov medvědů. Když dorazili ke svému srubu, Tom povídá Jimovi: „Hele zatím roztop krb, já se jdu podívat, jestli jsou tu nějaký medvědí stopy.“ Jim rozdělá oheň a vyhlíží z okna Toma. Najednou kouká, ke srubu utíká Tom a za ním se žene grizzly. „Musím rychle otevřít a až tu bude Tom, rychle zavřít,“ povídá si Jim. A také to tak udělá. Pak si oddechne, otočí se... a za ním stojí grizzly na zadních a mává tlapama. Zvenku klepe Tom na okno a volá: „Zatím ho stáhni, já jdu pro dalšího.“

JAVOROVÁ NAŽKA KVĚTEN 2023

Bodování starších

1. místo	Sg. Sedmikráska	178 bodů	Káňata	100% docházka
2. místo	Va. Větvička	167 bodů	Káňata	100% docházka
3. místo	Va. IQ	160 bodů	Vlci	100% docházka
4. místo	Ra. Vrabčák	147 bodů	Káňata	
5. místo	Ra. Morče	142 bodů	Vlci	
6. místo	Va. Korálka	124 bodů	Vlci	
7. místo	Sg. Richard	115 bodů	Vlci	
8. místo	Ra. Liška	112 bodů	Vlci	
9. místo	Va. Oheň	100 bodů	Vlci	
10. místo	boj. Padák	90 bodů	Vlci	
11. místo	Va. Sasanka	89 bodů	Káňata	
12. místo	boj. Čmelák	68 bodů	Vlci	
13. místo	Va. Bety	67 bodů	Káňata	

Bodování mladších

1. místo	boj. Kachnička	169 bodů	Medvědi	100% docházka
2. místo	hledáč Tereзка	168 bodů	Medvědi	100% docházka
3. místo	Va. Beruška	167 bodů	Sovy	100% docházka
4. místo	Va. Mrkvička	158 bodů	Sovy	100% docházka
5. místo	boj. Uhlík	150 bodů	Medvědi	
6. místo	boj. Beran	148 bodů	Sovy	100% docházka
7. místo	hledáč Veverka	145 bodů	Sovy	100% docházka
8. místo	boj. Sýček	144 bodů	Sovy	
9. místo	hledáč Mág	131 bodů	Medvědi	
10. místo	hledáč Anežka	126 bodů	Sovy	
11. místo	boj. Drozdík	97 bodů	Medvědi	
12. místo	boj. Tkanička	75 bodů	Medvědi	
13. místo	boj. Očko	66 bodů	Sovy	
14. místo	hledáč Honza	30 bodů	Medvědi	
15. místo	hledáč Stela	17 bodů	Medvědi	
16. místo	hledáč Šimon	15 bodů	Medvědi	
17. místo	hledáč Eliška	10 bodů	Medvědi	
18. místo	hledáč Mára	0 bodů	Medvědi	

Bodování nejmladších

1. místo	hledač Chechta	120 bodů	Koníci	100% docházka
2. místo	hledač Zoubek	118 bodů	Koníci	100% docházka
3. místo	hledač Lepík	115 bodů	Koníci	100% docházka
4. místo	hledač Kometa	113 bodů	Koníci	100% docházka
5. místo	hledač Skřítek	110 bodů	Koníci	100% docházka
6. místo	hledač Ještěrka	109 bodů	Koníci	100% docházka
7. místo	hledač Brepta	94 bodů	Koníci	
8. místo	hledač Motýlek	86 bodů	Koníci	
9. místo	hledač Čertík	73 bodů	Koníci	
10. místo	hledač Rybička	53 bodů	Koníci	
11. místo	hledač Obr	31 bodů	Koníci	
12. místo	hledač Slůně	5 bodů	Koníci	

JAVOROVÝ LIST KVĚTEN 2023

1. místo Káňata 129,5 bodů
2. místo Vlci 114 bodů

1. místo Sovy 136,5 bodů
2. místo Medvědi 78 bodů

1. místo Koníci 85,5 bodů

OBSAH 318. ČÍSLA BK

Slovo úvodem....(Ša. TAWASUTA)	str. 2
Slovo náčelnice a degandawidy (OSg. EHAWIN a Sg. Čivava)	str. 3
120. sněm kmene Shawnee (Ša. TAWASUTA)	str. 4-7
Slavná třináctka Shawnee (Sa. WATOKNAPA)	str. 8
Výprava na Bradlo (Va. IQ)	str. 9
Svítek březové kůry (Ša. TAWASUTA)	str. 10
Stoupání na horu (Ša. TAWASUTA)	str. 11-18
Co vlastně „uzlujeme“? – V. část (Sg. Čivava)	str. 19
Předtáborové brigády (Ša. TAWASUTA)	str. 20
Táborové vybavení (Ša. TAWASUTA)	str. 21-29
Děni u Mohawků (boj. Icy)	str. 30-32
Hrstka vtipů (Ra. Morče)	str. 33
Javorová nažka / Javorový list květen 2023 (Sg. Čivava)	str. 34-35

Kontakty:

Redakce: brezova.kura@centrum.cz, tel.: 601 324 499 (TAWASUTA)

Náčelnice kmene:

EHAWIN, mail: edita.riff@seznam.cz, tel.: 602 579 627

Degandawida:

Čivava, mail: anicka.odlozilova@email.cz, tel.: 606 554 135

Podnáčelnice:

Dredy, mail: mi.veiser@gmail.com, tel.: 722 924 970

WATOKNAPA, mail: watoknapa@centrum.cz, tel.: 773 299 014

Web: www.shawnee.cz E-mail: shawnee@centrum.cz Fcb: [Šavani Zábřeh](#)

Náš oddíl stále přijímá nové členy, schůzky v Zábřeze probíhají každé pondělí v 16:00-18:00 (Medvědi) a pátek v 16:00-18:00 (Vlci) na klubovně - Sušilova 65, Zábřeh. Ve Zvoli se scházíme v klubovnách Komunitního centra (bývalé kino ve farní zahradě) v pátek v 16:00-18:00 (Koníci – cca 1.-3. třída, Sovy – cca 4.-6. třída, Káňata – cca 7.-9. třída). Rádi vás uvítáme v našich řadách. Přijďte mezi nás osobně v některý z uvedených časů nebo kontaktujte triumvirát (telefony a emaily výše)!

Toto číslo Březové kůry vyšlo dne 1.6.2023.